

TOPKEUZE-OVERLEG

Gevraagd besluit TOPkeuze overleg Ingediend door: (10)(2e) (10)(2e)	Datum: 19 juni 2020
Probleem/vraagstuk/keuzerichtingen: Roadmap toevoegen meertalig in de Covid-19 Notificatie app Keuzes op <ul style="list-style-type: none"> - welke talen - wanneer toevoegen en - verkrijgen van de vertalingen. 	
Oplossingsrichtingen: (Geef kort de verschillende mogelijke oplossingsrichtingen aan) Citaat van Nelson Madela <i>Als je iemand aanspreekt in een taak die hij begint, dan bereik je zijn hoofd. Spreek je hem aan in zijn eigen taal, dan bereik je zijn hart.</i> Welke teksten gaat het om? <ul style="list-style-type: none"> - Teksten in de app - Teksten in de app store - Teksten op de webpagina's waar vanuit de app naar verwezen wordt - Campagne website Keuzemogelijkheden bij welke talen Er is veel te kiezen hier (ook veel verschillende talen). Vanuit het beleid is alleen Nederlands en Engels vereist, maar in deze situatie waarbij de gezondheid van Nederland op het spel staat is het mogelijk om ook andere talen toe te voegen. Vanuit het PvE is gevraagd om meer talen, waarbij geen specifieke lijst met talen opgegeven is. Gezien de doelgroep 1 ^e of 2 ^e generatie migranten kunnen er talen toegevoegd worden. Gezien de doelgroep voor langere tijd tijdelijk in Nederland zoals expats en studenten, zijn er weer andere talen wenselijk. Zie bijlage voor complete opsomming van de diverse mogelijke talen. Benodigde aanpassingen (voor bijvoorbeeld Engels) Voor de ontwikkeling van de app is in eerste instantie de Nederlandse taal gebruikt. Uitgangspunt is dat bij de ontwikkeling van de app al rekening is gehouden met meertalig. Bij het ter beschikking stellen van de app in meer talen zijn de volgende stappen nodig: <ul style="list-style-type: none"> • In de instellingen opnemen van het wijzigen van de taal van de app. • Bij het installeren van de app het controleren welke systeemtaal gebruikt wordt en deze automatisch selecteren (zeer wenselijk voor begrijpen onboarding) • Vertalen van de teksten in de app en deze in de app opnemen. • Vertalen van de teksten op webpagina's die vanuit de app beschikbaar zijn en deze op de website laten aanpassen. • Vertalen van de website van waaruit de app gepromoot wordt en deze op de website laten aanpassen. Risico De app biedt de informatie aan in een taal die bij aanvragen van de corona-test niet beschikbaar is (bij telefoniste ofwel de toekomstige webportal)	

Benodigde aanpassingen (voor Arabisch)

Voor het vertalen naar het Arabisch moet geïnvesteerd worden in het van rechts naar links tonen van de teksten.

Keuzemogelijkheden bij wanneer toevoegen

Voor het ondersteunen van meertalig zijn er 2 aanpassingen nodig. Deze kunnen tegelijk maar eveneens gefaseerd opgepakt worden. Tegelijkertijd zou een vertraging in de oplevering betekenen.

Keuzemogelijkheden bij verkrijgen vertalingen

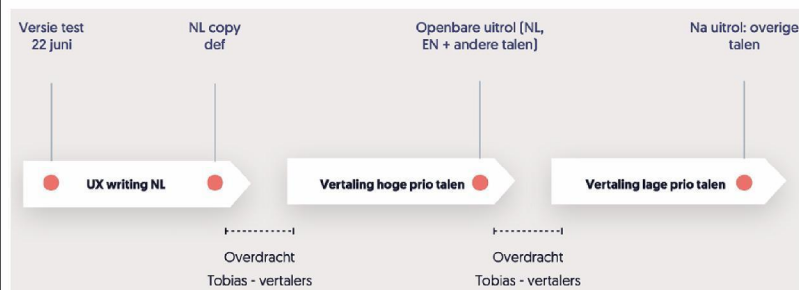
Het verkrijgen van vertalingen kan met behulp van een vertaalburo. Een andere mogelijkheid is het in schakelen van de community. Omdat het vertalen vanuit de community afhankelijk is van het aanbod is het wel belangrijk om voor sommige talen goed bij te houden dat we wel een vertaling willen verkrijgen.

Bij inzet van de community opletten op:

- Alle teksten te vertalen en in samenhang te houden
- Moderatie inregelen
- Procedure om wijzigingen door te voeren bij alle mogelijke teksten maar ook in alle talen die we opgenomen hebben

De tool transmyapp.com kan hierbij ingezet worden.

Voorgesteld besluit:

Welke talen bij lancering van de app?

1. Opnemen van de officiële voertalen, namelijk Nederlands en Engels
2. Opnemen van talen voor migranten, namelijk Pools en Turks

En alle andere talen?

Alle andere talen kunnen met weinig inspanning voor het bouwteam opgenomen worden. Denk hierbij aan het opnemen van o.a. Limburgs en Fries.

En Arabisch dan?

Voor Arabisch is een app update nodig en kan ingepland worden na de eerste release van de app.

Hoe verkrijgen we de gewenste vertalingen?

1. Engels via een vertaalbureau

Dit is immers ook een taal die via de instellingen van het mobiele toestel ingesteld kunnen zijn.

2. Pools en Turks via de community waarbij deze talen echter wel als essentieel worden gezien, dit houdt in dat indien er te weinig voorgang is vanuit de community deze alsnog uitgezet worden bij een vertaalbureau.
3. Fries en Limburgs en alle andere talen waar draagvlak voor is via de community Het verhogen van de betrokkenheid van de doelgroep voordat de app gelanceerd wordt.

Genomen besluit:

1. We gaan aan de minister instemming vragen op 1e versie app in Nederlands en Engels.
2. Parallel daaraan gaan we vertaalbureaus inschakelen (en mogelijke reviewrol voor de community) voor alle andere relevante talen (inclusief Arabisch. Criteria voor het bepalen van de te ondersteunen talen ophalen bij communicatie. Criteria die daarbij relevant kunnen zijn, zijn o.a.; volume, acceptatie, adoptie en inclusiviteit)
3. We moeten met de GGD de taalkeuze afstemmen.
4. Na aanlevering vertalingen en rechts naar links ondersteuning leggen we opnieuw voor aan minister, onderbouwd met de criteria tot selectie talen.

Bijlage Onderbouwing

Doelgroep van de app:

Alle personen die woonachtig zijn in Nederland ofwel op basis van een verblijfsvergunning langere tijd hier verblijven ofwel hier werkzaam zijn.

Hierbij sluiten we het Caribisch gebied uit.

Onderzoek naar de gewenste talen die vanwege de doelgroep in aanmerking komen:

- Bron: Vertaalbeleid Rijksoverheid
Het uitgangspunt voor het vertaalbeleid is 'Niet vertalen, tenzij'. Daarnaast kan het in een aantal uitzonderingssituaties (zie paragraaf 2) noodzakelijk zijn informatie in de juiste taal ter beschikking te stellen, bijvoorbeeld als de *lichamelijke integriteit* in het geding is.
- Bron: Rijksoverheid
Officiële talen: *Nederlands*, *Fries* (+- 350.000 als moedertaal), Papiaments (+- 60.000 personen) en *Engels*
Regionale talen: *Limburgs* (+- 750.000), Nedersaksisch (7 hoofdvarianten), Jiddisch, Sinti-Romanes
- Citaat van Nelson Mandela
Als je iemand aanspreekt in een taak die hij begrijpt, dan bereik je zijn hoofd. Spreek je hem aan in zijn eigen taal, dan bereik je zijn hart.
Onderbouwing voor het toevoegen van regionale talen buiten de officiële talen.
- Bron: CBS
Gesproken talen in Caribisch Nederland: *Papiaments*, *Engels*, *Nederlands*, Spaans
- Bron: DigiD app gebruik statistieken
Talen: *Nederlands* (88,19%), *Engels* (8,52%), *Pools* (0,94%), *Turks* (0,40%), Arabisch (0,36%), Spaans (0,26%), Duits (0,20%)
- Bron: https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-languages_nl
24 officiële talen in Europa: Bulgaars, Ets, Iers, Portugees, Kroatisch, Fins, Italiaans, Roemeens, Tsjechisch, Frans, Lets, Slowaaks, Deens, Duits, Litouws, Sloveens, *Nederlands*, Grieks, Maltees, Spaans, *Engels*, Hongaars, *Pools*, Zweeds.
- Migranten met een baan in Nederland Bron: CBS migranten monitor uit 2018
Polen (25%), *Turkije* (18%), Duitsland (12%), België (6%), *Verenigd Koninkrijk* (5%), Roemenië (5%), Bulgarije (4%), Italië (3%), Spanje (3%), Frankrijk (3%), Hongarije (2%), Portugal (2%), Griekenland (2%)
- Bron: https://www.vluchtelingenwerk.nl/sites/default/files/Vluchtelingenwerk/Cijfers/20190722_vwm_vluchtelingen-in-getallen.pdf
Voor het toevoegen van extra talen kan eveneens gekeken worden naar de herkomst van vluchtelingen. Top 5

herkomstlanden: Syrië (Arabisch), Iran (Perzisch), Turkije (*Turks*), Eritrea (Arabisch en *Engels*) en Algerije (Arabisch).

- Bron: wikipedia

De aantallen sprekers per taal: Limburgs 825.000, Fries 453.000, Papiaments 13.000, Engels 5.000 en Nedersaksisch geen betrouwbare cijfers maar schatting 4,8 miljoen. Voor de immigranten Turkse talen 400.000, Arabisch 220.000, Berbertalen waarvan Tamazight 90.000, Koerdisch 40.000, Kaapverdich 20.000 en Vietnamees 16.000.